

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 04.04.1974, sp. zn. 11 To 5/74, ECLI:CZ:NS:1974:11.TO.5.1974.1

Číslo: 55/1974

Právní věta: K provádění důkazu znalcem. Písemný posudek znalce nebo protokol o jeho výpovědi lze číst podle § 211 odst. 4 tr. ř. jen tehdy, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106 tr. ř., nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku, a prokurátor i obžalovaný s tím souhlasí. Ustanovit znalcem osobu, která není zapsána do seznamu znalců a má potřebné předpoklady pro to, aby podala posudek a která vyslovila s ustanovením souhlas, lze jen tehdy, není-li pro některý obor znalec do seznamu zapsán, nemůže-li znalec zapsaný do seznamu úkon provést a jestliže by provedení úkonu znalcem zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady. Takto ustanovený znalec nemůže podat posudek, dokud nesložil do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 04.04.1974

Spisová značka: 11 To 5/74

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dokazování, Znalci

Předpisy: 141/1961 Sb. § 106
§ 211 odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55/1974 sb. rozh.

K provádění důkazu znalcem.

Písemný posudek znalce nebo protokol o jeho výpovědi lze číst podle § 211 odst. 4 tr. ř. jen tehdy, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106 tr. ř., nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku, a prokurátor i obžalovaný s tím souhlasí.

Ustanovit znalcem osobu, která není zapsána do seznamu znalců a má potřebné předpoklady pro to, aby podala posudek a která vyslovila s ustanovením souhlas, lze jen tehdy, není-li pro některý obor znalec do seznamu zapsán, nemůže-li znalec zapsaný do seznamu úkon provést a jestliže by provedení úkonu znalcem zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo

náklady. Takto ustanovený znalec nemůže podat posudek, dokud nesložil do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 4. 4. 1974 sp. zn. [11 To 5/74.](#))

K odvolání obžalovaného J. K. Nejvyšší soud ČSR zrušil podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. rozsudek městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 1974 sp. zn. 1 T 33/73 a podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrátil věc městskému soudu v Praze, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Shora uvedeným rozsudkem městského soudu v Praze byl obžalovaný J. K. uznán vinným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví dílem dokonaným a dílem nedokonaným podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 4 tr. zák. a podle § 8 odst. 1, § 132 odst. 1 písm. c), odst. 4 tr. zák. a odsouzen podle § 132 odst. 4 tr. zák. k trestu odnětí svobody na deset let, k jehož výkonu byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do třetí nápravně výchovné skupiny. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. byl mu též uložen trest zákazu činnosti hmotně odpovědného pracovníka na pět let a podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl zavázán k povinnosti zaplatit poškozenému národnímu podniku Kancelářské stroje Praha částku 160 536 Kčs, zatímco se zbytkem svého nároku na náhradu škody byl jmenovaný národní podnik odkázán podle § 229 odst. 2 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle zjištění městského soudu spáchal obžalovaný uvedenou trestnou činnost tím, že v době od října 1969 do září 1970 v Praze jako tzv. inženýr skladu národního podniku Kancelářské stroje neoprávněně prodával na základě machinací prodejně použitým zbožím oborového podniku Klenoty v Praze 1, Celetná ul., náhradní díly samočinných počítačů Minsk z majetku n. p. Kancelářské stroje, které opět od jmenované prodejny pro n. p. Kancelářské stroje vykupoval a získal tak pro sebe částku 128 428 Kčs a n. p. Kancelářské stroje způsobil škodu ve výši 160 536 Kčs. Dále v době od 20. do 25. 9. 1970 v Praze v téže funkci a za stejných okolností nabídl jmenované prodejně s použitým zbožím další náhradní díly k samočinnému počítači Minsk v hodnotě 109 764 Kčs, přičemž vystavil objednávku pro n. p. Kancelářské stroje, pro který chtěl náhradní díly zakoupit a získat tak pro sebe další částku 87 811,20 Kčs; když však zjistil, že ve věci se provádí šetření, dal vystavenou fakturu stornovat.

Proti rozsudku městského soudu podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, které také prostřednictvím svého obhájce odůvodnil. Uvedl, že městský soud náležitě nezjistil skutečný stav věci a že v hlavním líčení nebyly provedeny zejména ty důkazy, které sám v zájmu potřebného objasnění věci navrhl.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž mohl obžalovaný podat odvolání, přezkoumal i správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo, přičemž přihlížel i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, a shledal, že odvolání je důvodné.

Tak především městský soud nepostupoval zákonným způsobem při provádění znaleckých důkazů. Na základě usnesení vyšetřovatele ze dne 12. 3. 1971 byl ve věci přibrán znalec z oboru ekonomiky – účetní evidence ing. V. Č., zapsaný do seznamu znalců, který podal znalecký posudek písemně. Jde o znalecký posudek ze dne 24. 5. 1971. Výslech znalce byl pak proveden za účasti prokurátora podle protokolu ze dne 10. 5. 1973, kdy se znalci teprve dostalo poučení ve smyslu § 11 zák. č. 36/1967 Sb. a § 106 tr. ř. ve znění zákona před novelou (zák. č. 48/1973 Sb.) a kdy se znalec jen omezeně vyjádřil k svému písemnému znaleckému posudku. Ačkoliv byl znalec ing. Č. městským soudem k hlavnímu líčení dne 9. 1. 1974 předvolán, k hlavnímu líčení, jak vyplývá z protokolu o hlavním líčení, se nedostavil pro svůj údajně delší pobyt v zahraničí, a proto městský soud rozhodl o přečtení výpovědi

znalce s poukazem na ustanovení § 211 odst. 1 písm. b) tr. ř. Tento postup městského soudu byl vadný, neboť městský soud přehlédl, že ustanovení § 211 odst. 1 písm. b) tr. ř. ve znění novely (zák. č. 48/1973 Sb.) se týká čtení pouze svědecké výpovědi, nikoliv výpovědi znalce a že místo výslechu znalce lze podle § 211 odst. 4 tr. ř. ve znění novely číst protokol o jeho výpovědi nebo písemný posudek jen tehdy, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106 tr. ř., nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a prokurátor i obžalovaný s tím souhlasí.

Ani jedna z uvedených zákonných podmínek, stanovená pro čtení protokolu o výpovědi znalce nebo písemného znaleckého posudku, nebyla v daném případě splněna. Tento nedostatek je zvláště patrný při hodnocení závěrů znaleckého posudku, neboť pochybnosti o jeho správnosti a úplnosti jsou dány především tou skutečností, že znalci nebyla předložena inventura skladu prováděná k 30. 6. 1970 v rámci celopodnikové inventarizace, která údajně nezjistila žádné manko, jak na to bylo v odvolání obžalovaného poukazováno a že znalecký posudek neobsahuje žádné vysvětlení ve směru zjištění příčin manka, ani ve směru odchýlných výsledků zjištěných podnikovou kontrolou, nehledě k tomu, že ve znaleckém posudku jsou hodnoceny důkazy v tom směru, zda se obžalovaný dopustil rozkrádání náhradních dílů ze skladu, což v žádném případě znalci nepřisluší.

Další znalec ing. M. M. byl ve věci přibrán vyšetřovatelem na základě usnesení ze dne 20. 10. 1970, a to jako znalec z oboru samočinných počítačů Minsk. Vzhledem k tomu, že ing. M. není znalcem zapsaným do seznamu znalců, měl vyšetřovatel postupovat podle § 24 odst. 1, 2 zák. č. 36/1967 Sb. Podle tohoto zákonného ustanovení může totiž státní orgán ustanovit znalcem osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby podala posudek a která s ustanovením vyslovila souhlas jen tehdy, není-li pro některý obor znalec do seznamu zapsán, nemůže-li znalec zapsaný do seznamu úkon provést a jestliže by provedení úkonu znalcem zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady. Takto ustanovený znalec nemůže podat posudek, dokud nesloží do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2 citovaného zákona.

Jak z trestního spisu vyplývá, podal ing. M. písemný znalecký posudek ze dne 26. 11. 1970, který pak doplnil při svém výslechu za účasti prokurátora až dne 10. 5. 1973 „po poučení a připomenutí slibu“ a v hlavním líčení dne

9. 1. 1974, kdy byl znovu „upomenut na znalecký slib a poučen o trestních následcích křivě podaného posudku“. Z trestního spisu je však patrné, že znalec ing. M. před podáním posudku zákonem předepsaný slib nesložil, že nebyl ani poučen ve smyslu dalších ustanovení § 11 zák. č. 36/1967 Sb. a § 106 tr. ř. a že nebyla dodržena ani všechna další ustanovení § 24 odst. 1 zák. č. 36/1967 Sb., jak již byla výše uvedena. Nemůže být proto ani jeho posudek spolehlivým důkazem pro řešení všech potřebných technických otázek i námitek obžalovaného.